

Vrouwfiguren in steen – Kennispoort mei/juni 2013 *verklaring bij de tentoonstelling*

Vrouwfiguren:

Het menselijk lijf is een expressie van de levende schil om de aarde. De geometrie ervan verraadt een motief voor vormgeving.

Vergelijk differentiatie van onderdelen van een lijf met phyllotaxis. In phyllotaxis zijn patronen en zelfs zekere getallen een expressie van de aard van dit rijk van levende wezens - planten. Ofwel: planten hebben geen wil en kunnen zich meestal niet verplaatsen. Zij kiezen hun uiterlijk niet. Hun voorkomen geeft verborgen eigenschappen pas prijs als je lang blijft kijken. Functioneren volgt vormgeving (na groei, differentiatie) en in een evolutie ook omgekeerd, maar phyllotaxis is handig gebruik maken van de wetten in de dode natuur. Denk aan zwaartekracht en aan stapeling van dingen. Geometrie is een gevolg van deze wetten.

Het menselijk lijf heeft een draagstructuur, een skelet. Samen met spierweefsel en verbindende pezen vormt het een beweeglijk systeem. Het wordt beschermd door huid.

Het vrouwelijke lijf heeft een laagje zacht weefsel en hier en daar komt het harde binnenste dicht aan de oppervlakte. Dat is contrast en het kan sensueel zijn.

De realiteit kun je herkennen. Je kunt een mentaal beeld relateren aan een levend object. Ik wil deze herkenning opwekken.

Stileren kan een karakteristiek benadrukken. Je kunt er emotie in herkennen.

Geometrie kun je gebruiken als expressie.

Ik maak graag een combinatie van gerief (herkenning) en prikkeling (vervreemding).

Figuratief, abstract? Het is gradueel.

Steen:

Marmer is een steensoort die de bewerkster ervan volgt en die hem beloont, reeds terwijl hij ermee werkt.

Marmer is gemakkelijk in elke bewerkingsfase nadat de steen is onderzocht en gezond gemaakt. Het ruw splitsen met de job en het vrijmaken van zones met de puntbeitel, het verrast niet door plotselinge breuken. Het vormgeven en vlakken met beitels met hoektanden of snijtanden en met de platte beitel kun je met vertrouwen doen: er gaat af wat je wil. Ruwe, dikke lagen, heel fijne laagjes, een uitdieping. De laatste gang, hoogglans polijsten of fijnschuren tot enigszins doorschijnend en mat-glanzend als de huid, in marmer lijkt alles speciaal.

Veel marmers zijn licht van tint - vorm wordt nadrukkelijker dan bij donkere steen.

Carrara is fijn, wit met aders. Boulonnais is zeker zo fijn, maar warmgrijs en wild getekend. Portugese marmer heeft een grovere kristalstructuur, kan zeer inhomogeen zijn met gebieden als suikerklontjes, is warmwit tot roze. Tassos is zuiver wit, homogeen, maar grof kristallijn.

Andere steen kan deze kenmerken met marmer delen, maar nooit alle tegelijk.

Diabaas is minder loyaal. Er gaat vaak meer af dan je wil en het gaat alle kanten op.

Het is hard maar taai. Het heeft een zeer fijne structuur en een mooie glans.

Zwartgroen met kleine lichte puntjes.

Arduin ruikt naar H₂S. Er zitten zachte fossielen in en het is ook qua hardheid niet helemaal homogeen. Het is wat grof. Maar het bewerkt goed, te vergelijken met Portugese marmer, maar homogener. Als je er een tijd mee werkt wordt het meegaander. Zwart. Soms kun je het laten glimmen als een zwarte auto, wel met zeediertjes.

Dolomiet is gemakkelijker dan diabaas, maar het bewerken geeft een overeenkomstig gevoel. Fossielen maken de steen verraderlijk. Taai. Halfdonker, groenig.

Frank van der Linden
Eindhoven, 2013